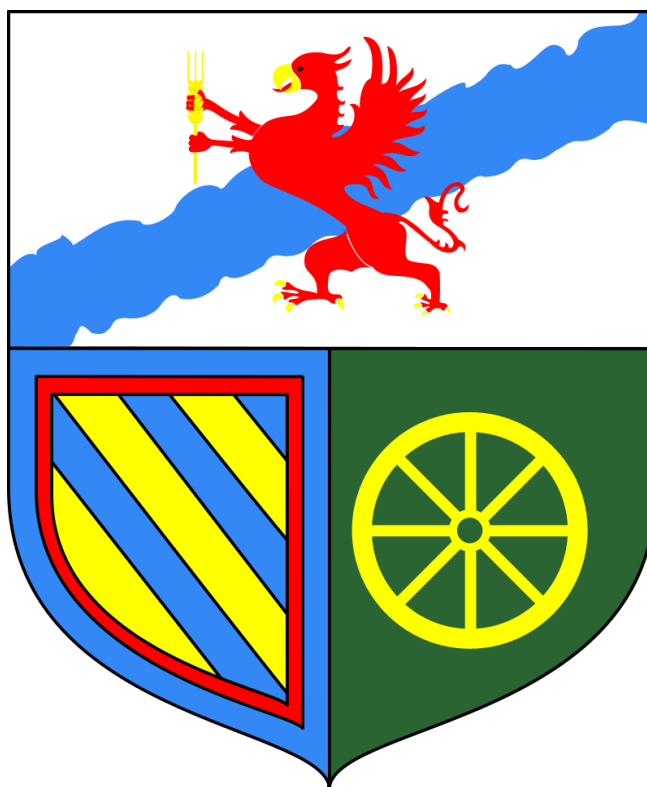

Załącznik nr 1 do Uchwały nr...../...../2025

Rady Gminy Dolice z dnia 2025 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej w Gminie Dolice
na lata 2025-2028**

Spis treści

1.Wprowadzenie.....	3
1.1. Przemoc domowa	3
1.2. Najważniejsze zmiany prawne obowiązujące od 2023 r.....	7
1.3. Podstawy prawne Programu	11
2.Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Dolice	13
2.1. Charakterystyka gminy Dolice.....	13
2.2. Diagnoza Problemów Społecznych.....	14
2.3. Diagnoza problemu przemocy	16
2.3.1. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dolicach.....	16
2.3.2. Przemoc domowa wśród dorosłych mieszkańców	18
2.3.2. Przemoc domowa wobec małoletnich	26
2.3.3. Zjawisko przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży.....	27
2.3.4. Zjawisko przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży	30
2.3.5. Badanie pracowników ZI oraz GOPS	33
2.4. Analiza SWOT	34
3.Założenia i cele Programu.....	38
4.Adresaci Programu	38
5.Realizatorzy Programu	38
6.Zadania realizatorów Programu	39
6.1. Zespół Interdyscyplinarny	39
6.2. Pomoc Społeczna.....	42
6.3. Ochrona zdrowia	44
6.4. Policja.....	44
6.5. Placówki oświatowe	46
6.6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	47
7. Monitorowanie realizacji Programu i sprawozdawczość.....	48
8. Finansowanie Programu	48
9. Zadania realizowane w ramach Programu na lata 2025 - 2028	49

1. Wprowadzenie

1.1. Przemoc domowa

Ustawa z dnia 9 marca 2023 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz obwieszczenie Marszałka Sejmu z 11 marca 2024 roku wprowadziły szereg zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustawach. Najważniejszą zmianą jest zastąpienie terminu „przemoc w rodzinie” określeniem „przemoc domowa”, co rozszerza zakres ochrony na wszystkich domowników, w tym świadków przemocy, także osoby małoletnie. Dom jest miejscem szczególnie ważnym dla człowieka, mającym kluczowy wpływ na kształtowanie osobowości, systemu wartości, poglądów, celów i stylu życia. Jest to szczególnie istotne w pierwszych latach życia dziecka, kiedy to domownicy, zarówno świadomie, jak i nieświadomie, wpływają na jego rozwój psychospołeczny. Miejsce zamieszkania powinno być utożsamiane z poczuciem bezpieczeństwa, zarówno fizycznego, jak i emocjonalnego. Niestety, dla niektórych osób dom staje się miejscem cierpienia, poniżenia, lęku i rozpacz. Skala zjawiska przemocy domowej jest trudna do oszacowania, ponieważ często zachodzi w zamkniętym środowisku domowym. Przyczynia się do tego wiele czynników, w tym brak udziału osób trzecich, opór i obawy osób doznających przemocy przed ujawnieniem sytuacji na zewnątrz, a także obawy przed rozpadem rodziny. Problem przemocy domowej jest powszechny na całym świecie, a badania potwierdzają, że nigdzie nie udało się go całkowicie wyeliminować. W celu skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, konieczne jest wdrożenie kompleksowych działań prewencyjnych i wsparcia dla osób doznających przemocy. Obejmuje to edukację społeczną, kampanie informacyjne, szkolenia dla pracowników służb społecznych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej. Kluczowym elementem skutecznej walki z przemocą domową jest współpraca między różnymi instytucjami, takimi jak policja, służby społeczne, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia i organizacje pozarządowe. Tylko poprzez skoordynowane działania można zapewnić kompleksową pomoc i ochronę osobom doznającym przemocy domowej.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy zarówno osobom doświadczającym przemocy, jak i osobom stosującym przemoc należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana

określa przemoc domową jako: *działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste*. Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

Przemoc może przybierać różne formy i rodzaje. Chcąc rozszerzyć to pojęcie jako formy przemocy możemy wyróżnić przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniedbanie.

1. **Przemoc fizyczna** - jest tym typem przemocy, który jest najłatwiej rozpoznawalny i powodujący konsekwencje widoczne i łatwe do dostrzeżenia, a jednocześnie mogące bezpośrednio zagrażać życiu i zdrowiu, jej celem jest zadanie osobie doznającej przemocy bólu fizycznego. Polega na przeróżnych formach zachowań o różnym stopniu nasilenia np.: wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu, popychaniu, odpychaniu, obezwładnianiu, przytrzymywaniu, szczypaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką i pięściami, biciu przedmiotami rzucanie w kogoś przedmiotami, parzeniu, polewaniu substancjami żrącymi, porzucaniu w niebezpiecznej okolicy, nieudzielaniu koniecznej pomocy.
2. **Przemoc psychiczna** to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości osoby doznającej przemocy, wzbudzanie w niej strachu. Przemoc psychiczna zawiera pewnego rodzaju przymus, emocjonalne wykorzystywanie, groźby, za które uważa się między innymi oskarżanie, poniżanie, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, upokarzanie, izolowanie, kontrole kontaktów, zabieranie samochodu, telefonu, rzeczy osobistych, niszczenie przedmiotów, mających wartość dla osoby doznającej przemocy. Krzywdzenie psychiczne jednostki jest najbardziej nieuchwytną formą przemocy.
3. **Przemoc seksualna** to zachowanie polegające na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemocą seksualną nazwiemy również zgwałcenia w tym również gwałt występujący między małżonkami.

4. **Przemoc ekonomiczna** to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc. Przemoc ekonomiczna pojawia się wtedy, gdy niezaspakajane są potrzeby materialne partnera, pojawia się nadmierna kontrola w wydawaniu pieniędzy oraz zakazywanie podjęcia pracy, bądź też zawłaszczanie zarobionych pieniędzy pozostawienia bez środków do życia. Przemoc ekonomiczna przejawia się również wtedy, kiedy osoba stosująca przemoc nie płaci alimentów oraz bez wiedzy partnera zaciąga kredyty lub przywłaszcza sobie środki przeznaczone na utrzymanie rodziny.
5. **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc** to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (Internet oraz telefony komórkowe). Podstawowe formy zjawiska to: nękanie, straszenie, poniżanie, dręczenie, prześladowanie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do takich działań wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, portale społecznościowe, grupy dyskusyjne, wiadomości tekstowe oraz multimedialne (SMS i MMS).
6. **Zaniedbanie** to niezapewnienie lub naruszenie obowiązku do opieki w tym lekarskiej ze strony najbliższych. Zjawisko to dotyczy głównie dzieci, osób dorosłych, które cierpią na różnego rodzaju schorzenia oraz osób w podeszłym wieku, potrzebujących wsparcia. Zaniedbanie charakteryzuje się obojętnością, brakiem należytej opieki, nieokazywaniem pozytywnych uczuć oraz lekceważeniem fizycznych i psychicznych potrzeb osób doznających przemocy.

Zjawisko przemocy domowej charakteryzuje się fazami, które różnią się intensywnością i czasem trwania, a które następują po sobie cyklicznie. Wyróżnia się trzy fazy.

1. **Faza narastania napięcia** - początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyną mogą być drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.
2. **Faza ostrej przemocy** następuje wybuch agresji, osoba stosująca przemoc przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych.

Często w tej fazie osoby doznające przemocy proszą o pomoc, głównie w postaci interwencji policji.

3. **Faza miodowego miesiąca** - to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala osobom doznającym przemocy uwierzyć, że teraz będzie inaczej. W tej fazie osoby doznające przemocy, które były gotowe uciec zostają. Osoba stosująca przemoc długo nie jest w stanie trwać w tej fazie i roli i wszystko zaczyna się powtarzać.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Skutki stosowania przemocy trwale odbijają się na życiu osoby doznającej przemocy. Stosowanie przemocy powoduje trwałe urazy psychiczne, które mogą ujawniać się podczas całego życia człowieka w wielu sferach jego funkcjonowania. Ponadto stosowanie przemocy rozwija silny mechanizm wzajemnego uzależnienia pomiędzy osobą doznającą przemocy, a osobą stosującą przemoc, który powoduje wzajemne zależności. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała osoby doznającej przemocy, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, osobę stosującą przemoc oraz innych ludzi.

Ludzie oczekują od osób doznających przemocy naturalnych reakcji samoobronnych, że nie pozwolą się tak traktować, że obronią się i postawią „tamę” przemocy. Tak zachowałyby się osoba posiadająca moc sprawczą, osoba, która ma zachowaną psychologiczną możliwość obrony. Jednak sytuacja przemocy domowej jest specyficzna. Cechuje się doświadczeniem chronicznego stresu, napięcia, cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie. Osoba doznająca przemocy utraciła swoją moc sprawczą i wewnętrzną siłę, a osoba stosująca przemoc pogłębia i powtarza stosowane metody obezwładniając psychicznie i emocjonalnie. Dlatego ważne jest dążenie do wzmacniania systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie i podnoszenie jakości i efektywności pomocy osobom doznającym przemocy. Należy rozwijać współpracę osób i instytucji zajmujących się problemem przemocy domowej skutecznie wykorzystując potencjał środowiska lokalnego. Interdyscyplinarność pracy z rodziną wymaga wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi: uprawnień, kompetencji, możliwości i procedur.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Dolice (zwany dalej Programem) został zaplanowany na lata

2025-2028. Niniejszy dokument zawiera charakterystykę zjawiska przemocy domowej, analizę problemów społecznych występujących w Gminie Dolice (opisanych na podstawie Diagnozy przeprowadzonej w roku 2023 oraz badań z roku 2024), określa również cele i założenia Programu. W Programie zdiagnozowano zasoby Gminy oraz zagrożenia, które można spotkać w trakcie jego realizacji. Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Dolice w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Program jest spójny z celami, założeniami i zadaniami Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Dolice na lata 2021-2024 i stanowi jego kontynuację.

1.2. Najważniejsze zmiany prawne obowiązujące od 2023 r.

W świetle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r., która otrzymuje brzmienie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw) niektóre przepisy uległy zmianie. Zmieniono nazwę samej ustawy rezygnując z określenia „przemoc w rodzinie” i zamieniając je na „**przemoc domowa**”. Pojęcie to jest szersze i nie ogranicza się do członków rodziny. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 niniejszej ustawy przemoc domową definiuje się jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”. W ustawach pokrewnych (np. w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji lub ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych) terminy takie jak: „ofiara przemocy w rodzinie” oraz „osoba dotknięta przemocą” zostają zamienione na termin „**osoba doznająca przemocy**”, aby uniknąć stygmatyzowania osób doświadczających przemocy poprzez nazywanie ich ofiarą. Poprzez osobę doznającą przemocy należy rozumieć:

- a) „małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego
 - wobec których jest stosowana przemoc domowa”.

Ponadto zgodnie z art. 2 ust. 2 osobą doznającą przemocy jest także **małoletni będący świadkiem przemocy domowej**. Zakres pojęciowy samej przemocy również został zmodyfikowany i od marca 2023 obejmuje poza przemocą fizyczną, psychiczną i seksualną także **przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc**. Przemoc ekonomiczna została zdefiniowana następująco: „działanie lub zaniechanie (...) ograniczające lub pozbawiające tę osobę (doświadczającą przemocy domowej – komentarz autora) dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej” (art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. d). Cyberprzemoc natomiast należy rozumieć poprzez: „działanie lub zaniechanie (...) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. e).

Wprowadzona regulacja nakłada na osoby stosujące przemoc obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych (art. 4 ust. 6). Niestosowanie się do przepisów ustawy będzie skutkowało dla osoby stosującej przemoc **karą ograniczenia wolności lub grzywny** (art. 66c ustawy Kodeks Wykroczeń). Osoby kierujące specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej są zobowiązane posiadać specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach i placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej lub co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej, w tym co najmniej roczny staż pracy w w/wskazanych placówkach. Osoba stosująca przemoc może zostać zobowiązana przez Policję lub sąd do **opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania** i jego bezpośredniego otoczenia lub **zakazu zbliżania się** do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub **zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub**

obiekty sportowe, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, **miejsca pracy lub innego miejsca**, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie. Przepis ten ma chronić małoletnie osoby doznające przemocy oraz małoletnie osoby będące świadkiem przemocy domowej. Sąd postanawia także **o zakazie zbliżania** się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość lub o zakazie kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej (również w formie elektronicznej).

Zgodnie z art. 9a ust. 5a członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych mają obowiązek odbyć **szkolenie** w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych (wcześniej zwanymi grupami roboczymi) są także zobowiązani do uczestniczenia w szkoleniach. Ponadto ZI musi **opracować i przyjąć regulamin** określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych (ust. 6 b). Spotkania ZI muszą odbywać się **nie rzadziej niż raz na 2 miesiące** (wcześniej raz na 3 miesiące) (ust. 7). Pierwsze posiedzenie ZI **zwołuje Wójt gminy**. ZI jest uprawniony do realizacji swoich zadań za pomocą **środków komunikacji elektronicznej**. W przypadku zgłoszonego podejrzenia wystąpienia przemocy domowej ZI powołuje grupę diagnostyczno-pomocową, w której skład ma obowiązek wejść pracownik socjalny oraz funkcjonariusz Policji. W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej. Na ich wniosek grupa diagnostyczno – pomocowa może zostać poszerzona także o inne osoby w zależności od potrzeb i konieczności dokonania oceny sytuacji oraz zaplanowania pomocy (poza osobami powoływanymi do tej pory). Grupa musi zostać powołana w terminie nie późniejszym niż 3 dni od zgłoszenia.

Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich została zmieniona przez ustawę o ochronie małoletnich, zwaną również ustawą Kamilka, która weszła w życie 15 lutego 2024 roku. Wprowadzono nowe przepisy, które nakładają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich. Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy - Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw z 2023 r. poz. 1606), nowe obowiązki są w pełni egzekwowane od 15 sierpnia 2024 roku. Nowelizacja wprowadza szczególne środki ochrony małoletnich, które obejmują wdrożenie polityk ochrony dzieci w instytucjach

edukacyjnych i opiekuńczych, obowiązek zgłaszania przypadków podejrzenia przemocy i wykorzystywania małoletnich do odpowiednich organów, tworzenie bezpiecznych przestrzeni dla dzieci oraz monitoring i ewaluację działań ochronnych. Kluczowym elementem skutecznej ochrony małoletnich jest współpraca między różnymi instytucjami, takimi jak szkoły, placówki opiekuńcze, ośrodki pomocy społecznej, służby zdrowia, policja i organizacje pozarządowe. Tylko poprzez skoordynowane działania można zapewnić kompleksową ochronę i wsparcie dla dzieci.

- 1) ocena prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego;
- 2) standardy ochrony małoletnich;
- 3) analiza zdarzeń, w wyniku których małoletni na skutek działania rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
- 4) Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich oraz Krajowy Plan Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich;
- 5) kontrola wykonywania obowiązków.

Obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich mają organy zarządzające jednostkami systemu oświaty (przedszkola, szkoły i schroniska młodzieżowe) oraz innymi placówkami oświatowymi, opiekuńczymi, wychowawczymi, resocjalizacyjnymi, religijnymi, artystycznymi, medycznymi, rekreacyjnymi, sportowymi lub związanymi z rozwijaniem zainteresowań, do których uczęszczają albo w której przebywają małoletni, a także organizatorzy tychże działalności oraz podmioty świadczące usługi hotelarskie, turystyczne czy prowadzące inne miejsca zakwaterowania zbiorowego. Standardy ochrony małoletnich stanowią:

STANDARD I. POLITYKA - Organizacja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Polityka musi być ogólnodostępna.

STANDARD II. PERSONEL - Organizacja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

STANDARD III. PROCEDURY - W organizacji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

STANDARD IV. MONITORING - Organizacja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich znajdują się w art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Obowiązek wprowadzenia tych standardów powinien być zrealizowany w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – do 15 sierpnia 2024 roku. Kontrolę przestrzegania standardów przeprowadzają jednostki samorządu (wójt, burmistrz, prezydent miasta, marszałek województwa) w zakresie właściwości rzeczowej i miejscowej, kuratorzy oświaty jako organy sprawujące nadzór pedagogiczny, NFZ w zakresie placówek medycznych, Inspekcja Pracy w zakresie weryfikacji pracowników w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, oraz organy prowadzące jednostki systemu oświaty oraz nadzorujące inne placówki edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, resocjalizacyjne, religijne, artystyczne, rekreacyjne, sportowe lub związane z rozwijaniem zainteresowań.

Standardy ochrony małoletnich muszą być dostępne dla rodziców i opiekunów prawnych oraz w wersji skróconej (zrozumiałej) dla dzieci. Zapewnienie transparentności i dostępności tych standardów jest kluczowe dla budowania zaufania i świadomości wśród społeczności lokalnej. Brak wprowadzenia standardów skutkuje karą nagany lub grzywną do 250 zł. W razie ponownego stwierdzenia niewykonania tego obowiązku, kara grzywny nie może być niższa niż 1000 zł.

1.3. Podstawy prawne Programu

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, a w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Są to:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997.78.483);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 424);
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2023 poz. 901 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023 poz. 40 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809);
- 6) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 2024 poz. 145);
- 7) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. 2024 poz. 17);
- 8) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2024 poz. 37);
- 9) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151);
- 10) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939);
- 11) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej (Dz. U. 2023 poz. 1161);
- 12) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. 2023 poz. 1158);
- 13) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. 2023 poz. 1165);

- 14) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Program zawiera cele i zadania zgodne z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 oraz Wojewódzkim programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2021-2025.

2. Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Dolice

2.1. Charakterystyka gminy Dolice

Dolice to gmina wiejska, położona na terenie powiatu stargardzkiego w południowozachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Jest jedną z dziesięciu gmin wchodzących w skład powiatu. Graniczy z gminami: Przelewice, Warnice, Pełczyce, Choszczno, Stargard, Suchań i Barlinek. Gmina zajmuje powierzchnię 237 km². W jej skład wchodzi 26 miejscowości. Liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 7091 osób (3531 kobiet, 3560 mężczyzn) i zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 109 osób¹.

Gmina Dolice jest gminą rolniczą. Użytki rolne zajmują ok. 70% całej powierzchni gminy. Największe firmy działające na tym terenie to firmy rolnicze.

Liczba mieszkańców Gminy Dolice	2020	2021	2022	2023
Kobiety	3 726	3 665	3 618	3 560
Mężczyźni	3 697	3 629	3 582	3 531
Razem	7 423	7 294	7 200	7 091

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dolice za rok 2023

Według Raportu o Stanie Gminy Dolice za rok 2023 liczba mieszkańców Gminy systematycznie spada oraz obserwuje się zjawisko ujemnego przyrostu naturalnego.

¹ na podstawie Raportu o stanie Gminy Dolice za rok 2023

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba urodzeń	67	56	58	50
Liczba zgonów	122	118	102	97

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dolice za rok 2023

Wśród mieszkańców gminy Dolice 60,6% jest w wieku produkcyjnym, 19,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym². Według Raportu Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie z listopada 2023 r. wskaźnik bezrobocia w Gminie Dolice wynosił 4,8%, liczba osób bezrobotnych w tamtym okresie wynosiła 208.

2.2. Diagnoza Problemów Społecznych

W 2023 r. na terenie Gminy Dolice przeprowadzono Diagnozę Problemów Społecznych. Diagnoza została opracowana na podstawie badań ilościowych przeprowadzonych przy pomocy kwestionariuszy ankietowych papierowych (PAPI - ang. Paper & Pen Personal Interview) i elektronicznych (CAWI - ang. Computer-Assisted Web Interview), pozyskanych od dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Dolice. Ponadto, w celu zbadania aktualnego rozwoju Gminy Dolice z punktu widzenia strategii rozwojowych, przeanalizowano dostępne dokumenty strategiczne i dane dotyczące demografii Gminy Dolice. Analizie poddano dane pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS.

Badania kwestionariuszowe w wersji on-line przeprowadzono wśród 149 uczniów w wieku 10 – 15 lat, analizy dokonano na podstawie 146 prawidłowo wypełnionych kwestionariuszy.

Dorosłych mieszkańców Gminy przebadano metodami kwestionariuszowymi. Łącznie zebrano 102 odpowiedzi od dorosłych mieszkańców Gminy, z czego zdecydowaną większość stanowiły kobiety (77%).

Podstawowym celem badań sondażowych była analiza określonych problemów społecznych występujących na terenie Gminy Dolice, do których należą:

² Źródło: GUS, 31.12.2023

1. rozpowszechnienie spożywania alkoholu, a także przekonania na jego temat w grupie dorosłych i uczniów szkół;
2. rozpowszechnienie używania narkotyków, a także przekonania na ich temat w grupie dorosłych i uczniów szkół;
3. rozpowszechnienie używania papierosów, a także przekonania na ich temat wśród dzieci i młodzieży;
4. konsekwencje zdrowotne związane z używaniem alkoholu i narkotyków wśród dzieci i młodzieży;
5. działania z zakresu profilaktyki, leczenia i rehabilitacji oraz redukcji szkód;
6. tzw. zagrożenia behawioralne ze szczególnym uwzględnieniem problemu uzależnień behawioralnych, w tym hazardu i uzależnienia od urządzeń elektronicznych;
7. dostępność do substancji psychoaktywnych, w tym dostępność dla osób poniżej 18 r.ż. w opiniach mieszkańców;
8. analiza ogólnych problemów społecznych występujących wśród mieszkańców Gminy.

Zagadnienie związane z występowaniem przemocy domowej oraz przemocy rówieśniczej w szkole zostało także przebadane w ramach rozszerzenia niniejszych badań i opublikowane niezależnie w odrębnym raporcie *Diagnoza problemu przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023*.

Diagnoza problemu przemocy została przeprowadzona w oparciu o analogiczne narzędzie kwestionariuszowe, które zostały opisane powyżej, z tym że badaniem objęci zostali dodatkowo członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych (dalej: ZI), pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) i inne osoby pracujące z osobami doświadczającymi przemocy domowej.

Przedstawione poniżej dane zestawiono z badaniem przeprowadzonym w roku 2024 w celu uzyskania najnowszych informacji dotyczących problemu przemocy na terenie Gminy Dolice. W tegorocznym badaniu udział wzięło 121 dorosłych mieszkańców Gminy, 125 uczniów szkół podstawowych oraz 16 pracowników GOPS oraz członków ZI. Wszystkie odpowiedzi zebrano metodą CAWI (kwestionariusze online).

2.3. Diagnoza problemu przemocy

2.3.1. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dolicach

W ubiegłych latach podstawą działania na rzecz osób doznających przemocy domowej w Gminie Dolice był Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2024, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dolice Nr XXVI/263/21 z dnia 30 marca 2021 r.

W związku z wejściem w życie w dniu 22 czerwca 2023 r. nowych przepisów zgodnie z ustawą z dnia 09 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy został zaktualizowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dolice na lata 2021-2024 – przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dolice Nr LV/538/23 z dnia 31.08.2023 r.

Za monitoring Programu odpowiada Zespół Interdyscyplinarny w Dolicach (dalej ZI). Sprawozdanie z realizacji Programu w danym roku kalendarzowym przedkładane jest Radzie Gminy Dolice w terminie do 31 marca następnego roku.

ZI prowadzi na terenie gminy działania związane z procedurą „Niebieskie Karty”. Statystyki na przestrzeni lat 2020 – 2024 prezentuje poniższa tabela:

	2020	2021	2022	2023	11.2024
Liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta, w tym:	38	33	33	46	27
• kontynuowanych z poprzednich lat	10	10	7	10	5
• wszczętych w danym roku	28	23	26	36	22
Liczba zakończonych procedur Niebieska Karta w przypadku:	31	15	15	40	15
• ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	9	5	5	33	11
• rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	22	10	10	7	4

Źródło: opracowanie własne GOPS Dolice na podstawie danych sprawozdań rocznych

W 2023 roku odnotowano wzrost liczby procedur. Wpływ na taką sytuację miał zarówno wzrost intensywności i rozszerzenie wachlarza działań aktywizujących podopiecznych przez pracowników socjalnych w ramach prowadzonej pracy socjalnej, jak i coraz większa świadomość w zakresie poszukiwania pomocy.

W 2024 r. Pracownicy socjalni wszczęli 3 procedury „Niebieskiej Karty”, 18 procedur zostało wszczętych przez Policję, natomiast jedna procedura przez szkołę.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Dolice przedstawia się jak w tabeli poniżej.

Rok	Rodziny ogółem	Rodziny z dziećmi	Rodziny emerytów i rencistów	Gospodarstwa jednoosobowe
2021	210	84	44	95
2022	221	74	46	105
2023	188	68	55	92

Źródło: Raport o stanie Gminy Dolice 2023r.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby grup diagnostyczno-pomocowych powołanych w związku z wystąpieniem podejrzenia przemocy domowej. Jak widać, znacznie wzrosła liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych, wzrosła także liczba utworzonych grup w roku 2023 względem roku poprzedniego.

ROK	2022	2023
Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	26	37
liczba posiedzeń grup roboczych (obecnie diagnostyczno-pomocowych)	68	138
liczba rodzin objętych pomocą w ramach grup diagnostyczno-pomocowych	33	34
liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych	54	128

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Dolicach

ROK	2021	2022	2023
Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową	22	22	34
kobiety	20	15	21
mężczyźni	0	6	5
dzieci	2	9	8
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	18	26	93
Psychologicznego	7	18	36
Prawnego	11	8	21
Medycznego	0	0	0
Socjalnego	0	0	36
Zawodowego i rodzinnego	0	0	0

Źródło: Raport o Stanie Gminy Dolice 2023r.

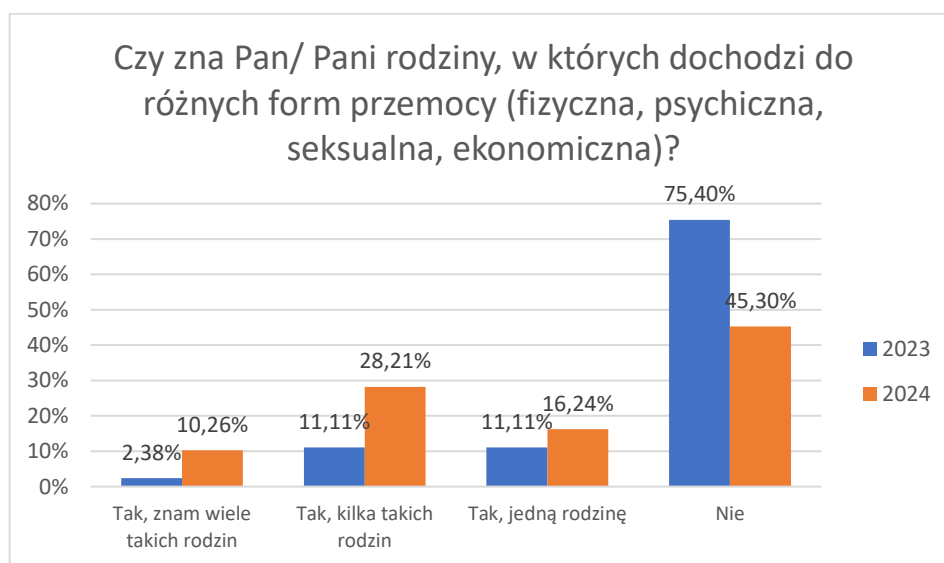
W 2023 r. osobami zagrożonymi przemocą lub osobami doznającymi przemocy najczęściej były kobiety, następnie dzieci. Osobami podejrzanymi o przemoc i sprawcami przemocy domowej byli głównie mężczyźni. Wszystkie osoby miały zaproponowane wsparcie w formie poradnictwa, m.in. psychologicznego i prawnego oraz skorzystanie z programu edukacyjno-korekcyjnego dla sprawców przemocy. Część z nich skorzystała z pomocy. W ramach wszczętych procedur nie występowała konieczność udzielenia pomocy w formie schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowych placówkach świadczących pomoc, w tym w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Stargardzie. Z rodzinami prowadzona była praca socjalna.

2.3.2. Przemoc domowa wśród dorosłych mieszkańców

Mieszkańcom zostały zadane pytania dotyczące zjawiska przemocy domowej. Pierwsze z nich odnosiło się do występowania przemocy wśród osób, które ankietowani znają osobiście. Okazuje się, że co czwarta osoba ankietowana zna kilka rodzin, w których dochodzi do różnych form

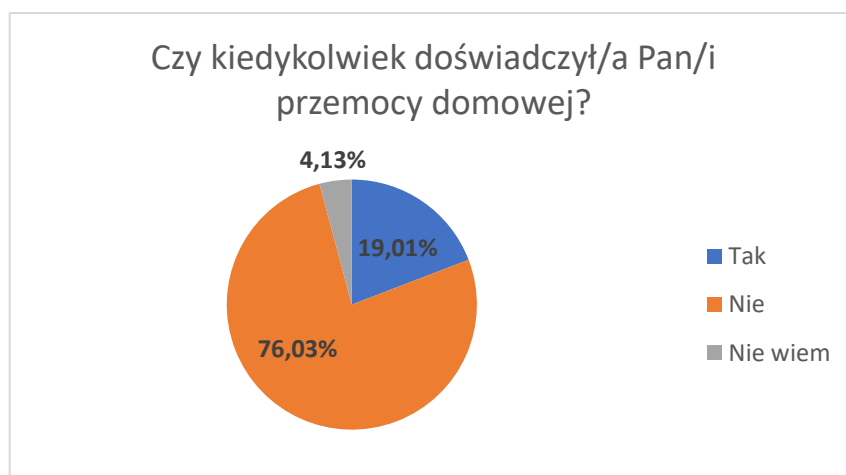
przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej). 75% nie zna w swoim otoczeniu rodzin, które mogłyby doznać przemocy w powyższej formie.

Okazuje się, że znacznie wzrósł odsetek osób znających co najmniej jedną rodzinę, w której dochodzi do różnych form przemocy. W Diagnozie z 2023 roku aż 75% ankietowanych nie znało żadnej takiej rodziny, w tegorocznym badaniu procent ten spadł znacznie, do 45%.

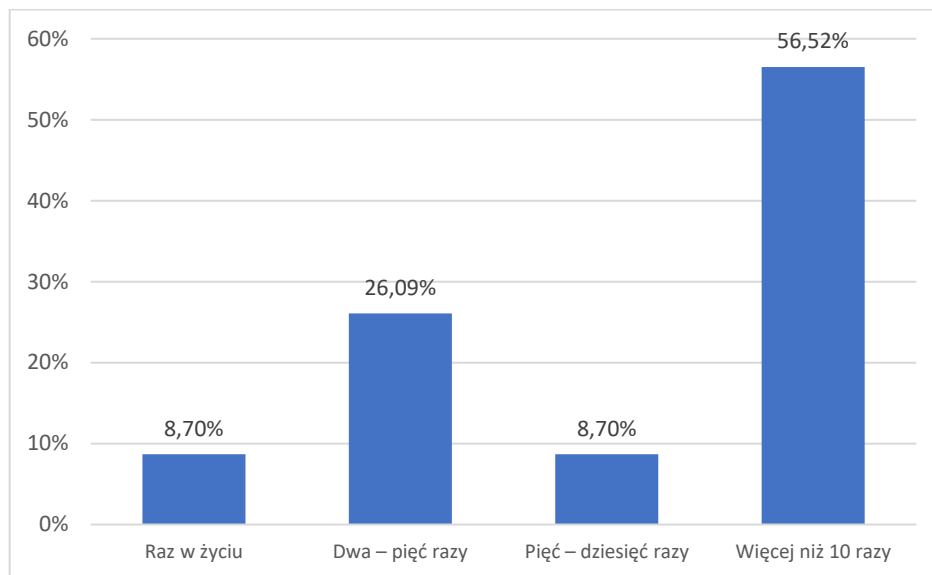
Wykres 1. Znajomość rodzin z doświadczeniami różnych form przemocy – zestawienie Diagnozy 2023 z badaniami z 2024r.

W badaniu przeprowadzonym w roku 2024 zapytano o doświadczenie kiedykolwiek jakiegokolwiek rodzaju przemocy domowej. Niestety aż 19% ankietowanych doświadczyło kiedykolwiek w swoim życiu przemocy domowej.

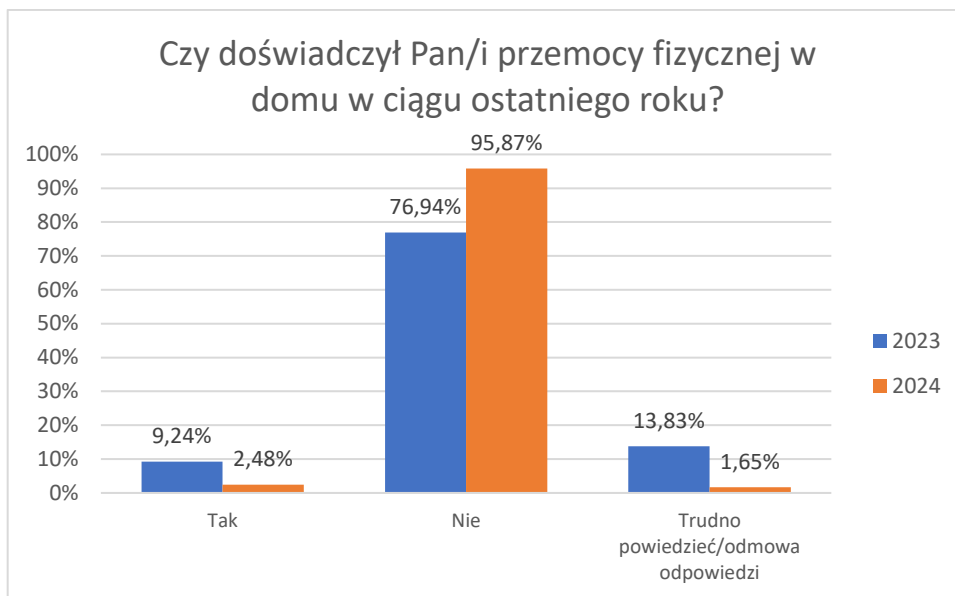
Wykres 2. Doświadczenie kiedykolwiek przemocy domowej – badania z 2024 roku

Odpowiedzi na pytanie dotyczące częstotliwości doznawania przemocy wyglądają następująco. Większość badanych (56,52%) doznających kiedykolwiek przemocy domowej, doznało jej ponad 10 razy. Kolejną grupę stanowią osoby, które doświadczyły przemocy od dwóch do pięciu razy (26,09%). Po 8,70% respondentów zadeklarowało, że przemoc miała miejsce raz w życiu lub od pięciu do dziesięciu razy. Wyniki wskazują, że wśród osób doświadczających przemocy domowej, dominują przypadki wielokrotnego jej występowania.

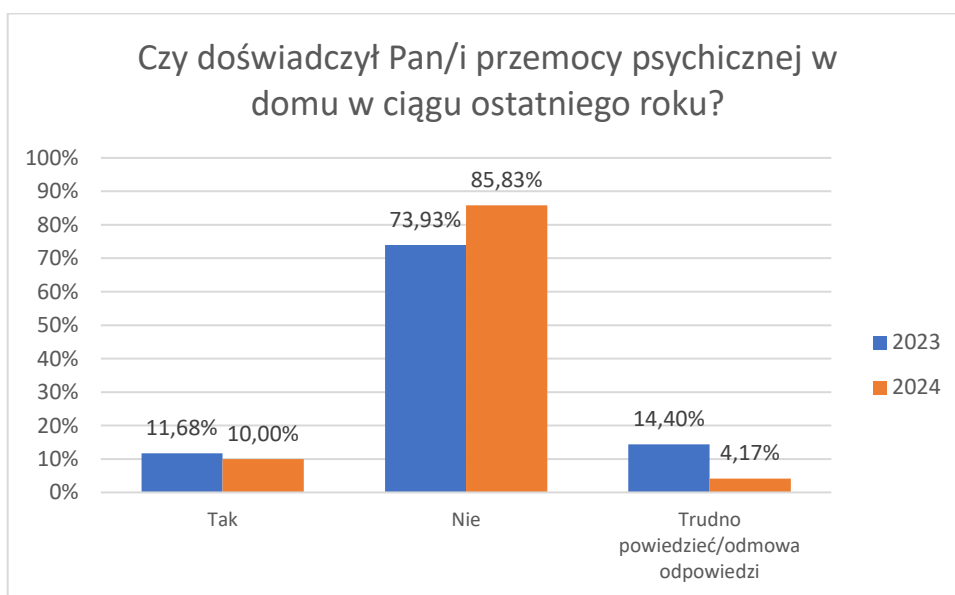
Wykres 3. Częstotliwość doświadczania przemocy domowej – badania z 2024 roku

Następnie zapytano dorosłych ankietowanych o to, czy w ich rodzinie doszło do aktów przemocy na tle fizycznym, psychicznym, seksualnym lub ekonomicznym w ciągu ostatniego roku. W 2024 roku 95,87% respondentów wskazało, że nie doświadczyło przemocy fizycznej w domu w ciągu ostatniego roku, co stanowi wzrost w porównaniu do 76,94% w 2023 roku. Odsetek osób, które przyznały, że doświadczyły przemocy, spadł z 9,24% w 2023 roku do 2,48% w 2024 roku.

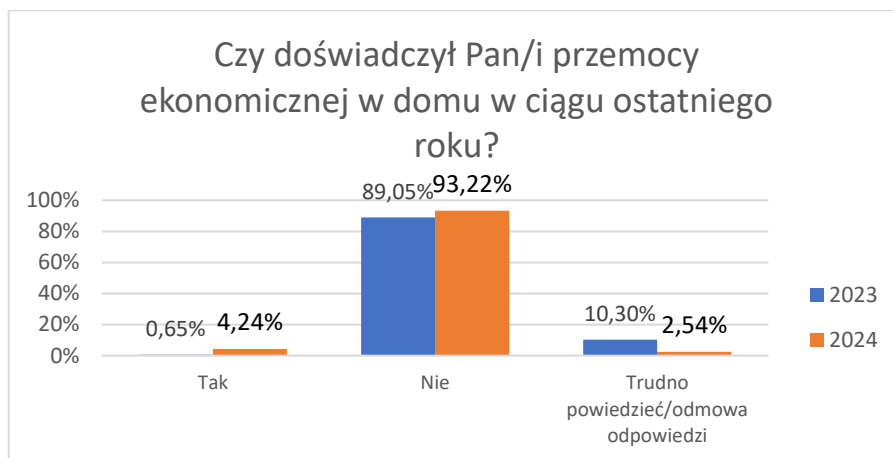
Wykres 4. Doświadczenie przemocy fizycznej w domu w ciągu ostatniego roku – zestawienie Diagnozy 2023 z badaniami z 2024r.

W 2024 roku 85,83% respondentów wskazało, że nie doświadczyło przemocy psychicznej w domu, co stanowi wzrost w porównaniu do 73,93% w 2023 roku. Odsetek osób deklarujących doświadczenie takiej przemocy zmniejszył się z 11,68% w 2023 roku do 10,00% w 2024 roku. Jednocześnie odpowiedzi "trudno powiedzieć/odmowa odpowiedzi" spadły z 14,40% do 4,17%.

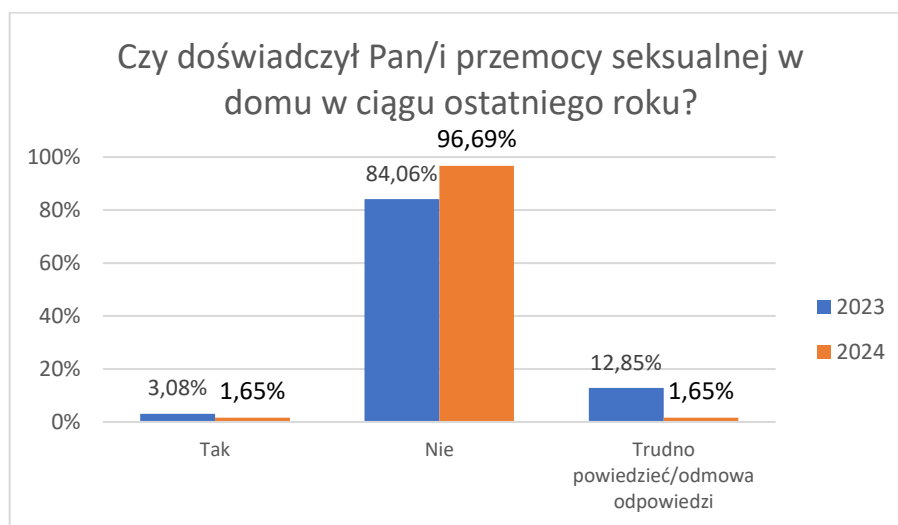
Wykres 5. Doświadczenie przemocy psychicznej w domu w ciągu ostatniego roku – zestawienie Diagnozy 2023 z badaniami z 2024r.

Coraz częściej dostrzega się jednak przemoc na tle ekonomicznym. W 2024 roku 93,22% respondentów zadeklarowało, że nie doświadczyło przemocy ekonomicznej w domu, co stanowi wzrost w porównaniu do 89,05% w 2023 roku. Odsetek osób, które przyznały, że doświadczyły takiej przemocy, wzrósł z 0,65% w 2023 roku do 4,24% w 2024 roku. Jednocześnie odpowiedzi "trudno powiedzieć/odmowa odpowiedzi" spadły z 10,30% do 2,54%.

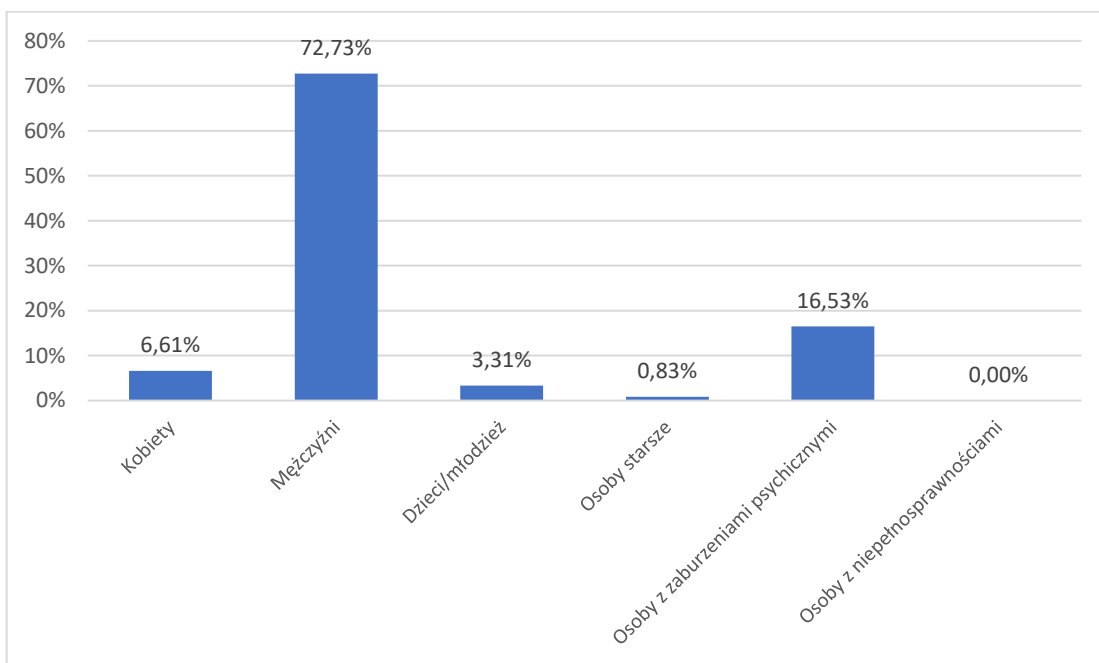
Wykres 6. Doświadczenie przemocy ekonomicznej w domu w ciągu ostatniego roku – zestawienie Diagnozy 2023 z badaniami z 2024r.

W 2024 roku 96,69% respondentów wskazało, że nie doświadczyło przemocy seksualnej w domu, co stanowi wzrost w porównaniu do 84,06% w 2023 roku. Odsetek osób, które przyznały, że doświadczyły takiej przemocy, zmniejszył się z 3,08% w 2023 roku do 1,65% w 2024 roku. Jednocześnie odpowiedzi "trudno powiedzieć/odmowa odpowiedzi" spadły z 12,85% do 1,65%.

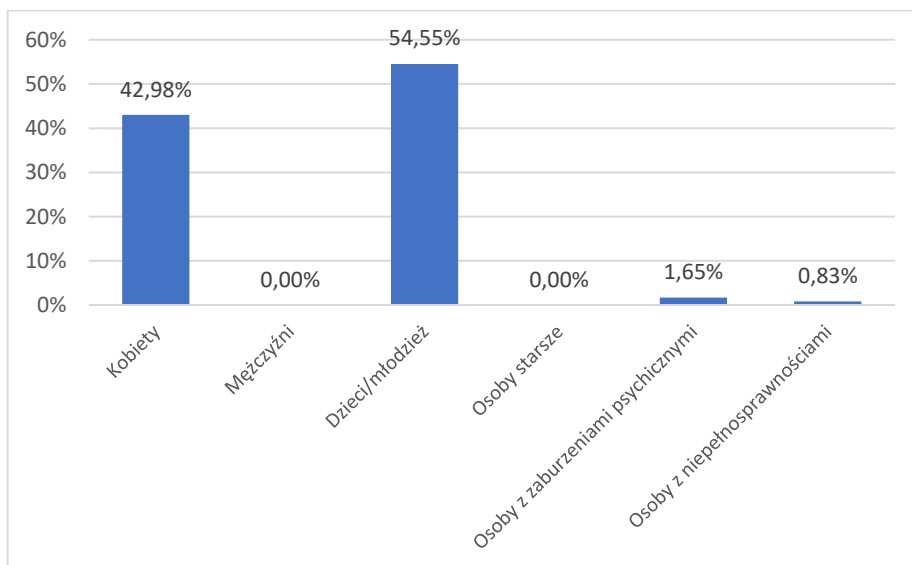

Wykres 7. Doświadczenie przemocy seksualnej w domu w ciągu ostatniego roku – zestawienie Diagnozy 2023 z badaniami z 2024r.

Dodatkowo w badaniach przeprowadzonych w 2024 roku poruszono inne kwestie związane z przemocą. Badanych zapytano kto ich zdaniem najczęściej jest sprawcą oraz osobą doznającą przemocy domowej. Jeśli chodzi o to pierwsze zagadnienie, zdecydowana większość ankietowanych wskazała na mężczyzn (72,73%). Natomiast osobami najczęściej będącymi osobami doznającymi przemocy są dzieci/młodzież (54,55%) oraz kobiety (42,98%).

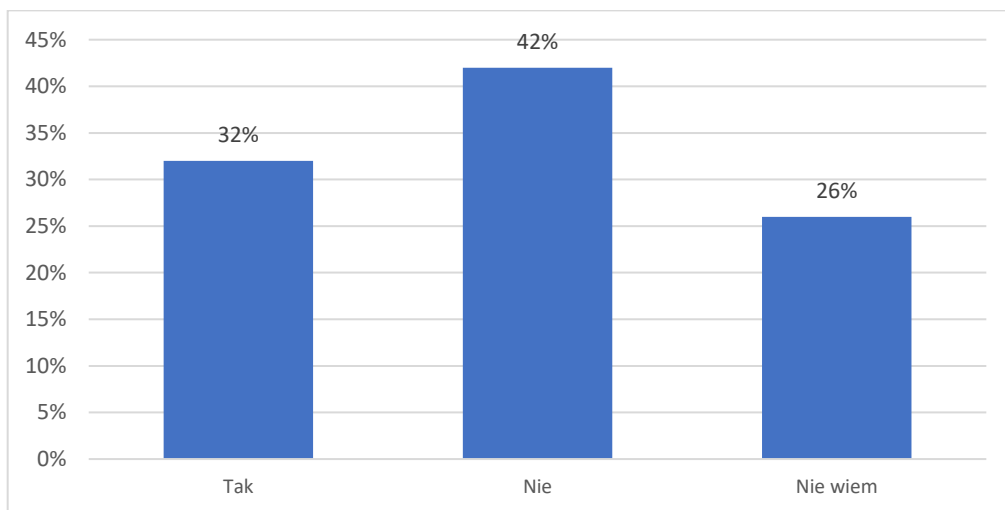

Wykres 8. Osoby będące sprawcami przemocy domowej – badania z 2024 roku.

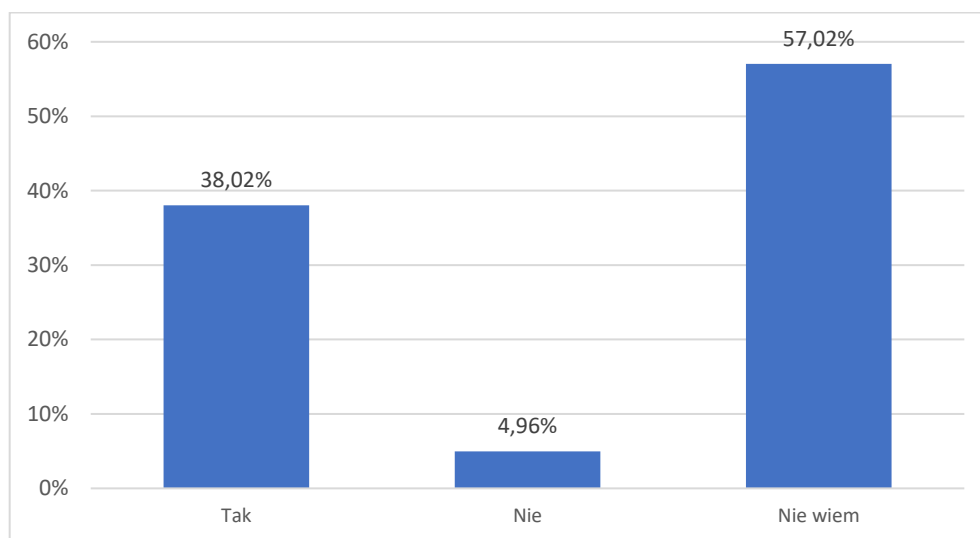
Wykres 9. Osoby będące osobami doznającymi przemocy domowej – badania z 2024 roku.

Dorosłych mieszkańców Gminy zapytano również o to, czy znane im osoby doświadczające przemocy domowej zgłosiły tę sprawę do odpowiednich instytucji pomocowych. Niestety najczęściej wskazywano na odpowiedź przeczącą (42%). Przeciwnego zdania jest 32% badanych, natomiast co czwarta osoba ankietowana nie miała wiedzy na ten temat.

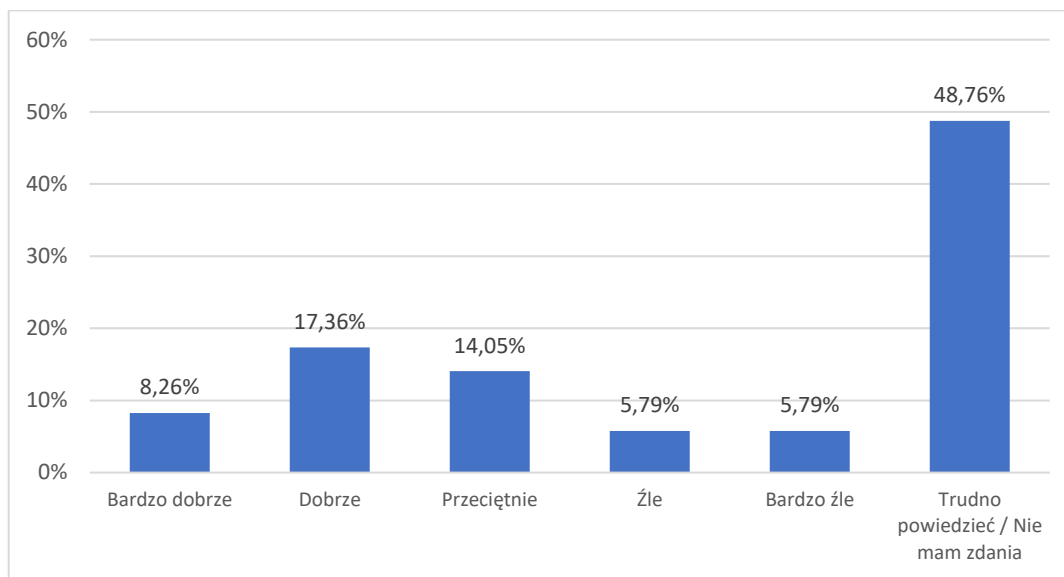
Wykres 10. Zgłaszanie przemocy do instytucji pomocowych – badania z 2024 roku.

Niepokojące również są wyniki odpowiedzi na następne pytanie, większość ankietowanych nie wie (57%) czy na terenie Gminy funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. To pokazuje na konieczność podjęcia działań informujących mieszkańców.

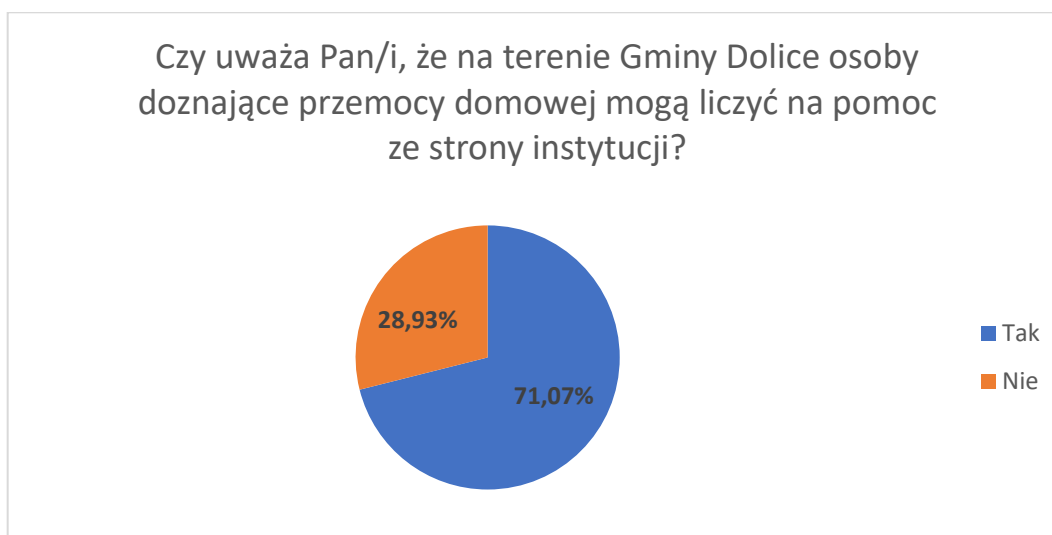
Wykres 11. Wiedza dotycząca funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy – badania z 2024 roku.

Taka sytuacja przekłada się na odpowiedzi na kolejne pytanie, prawie połowa mieszkańców Gminy nie była w stanie ocenić prowadzonych na terenie Gminy działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. 17% ankietowanych uznaje je za dobre, natomiast 14% - za przeciętne.

Wykres 12. Ocena działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej – badania z 2024 roku.

Mimo tych braków, większość badanych (71%) uważa, że osoby doznające przemocy domowej, mogą liczyć na odpowiednie wsparcie zapewniane przez instytucje z terenu Gminy Dolice.

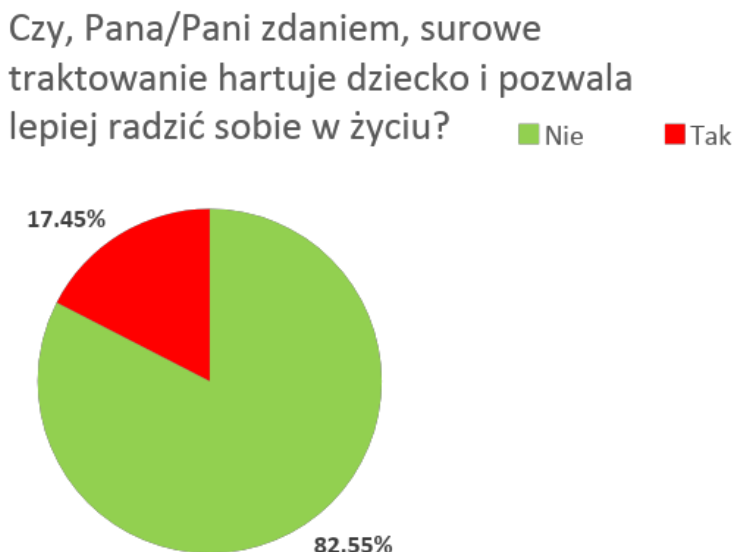

Wykres 13. Zapewnianie pomocy osobom doznającym przemocy z terenu Gminy Dolice – badania z 2024 roku.

2.3.2. Przemoc domowa wobec małoletnich

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i więzi łączące jej członków powinny być trwałe, opierać się na poczuciu bezpieczeństwa i zaufaniu. Właściwie relacje rodzinne oparte na wzajemnym szacunku wspomagają dzieci i młodzież do właściwego rozwoju i wysokiej jakości życia w dorosłości. Jeszcze do niedawna uważano, że strach przed rodzicami ułatwia wychowywanie dzieci. Obecnie pomimo ogólnej zmiany trendów, nadal można spotkać osoby, które myślą w ten sposób. W Diagnozie z roku 2023 mieszkańcom Gminy Dolice zadane zostały pytania, które pozwoliły poznać ich poglądy dotyczące tej właśnie kwestii.

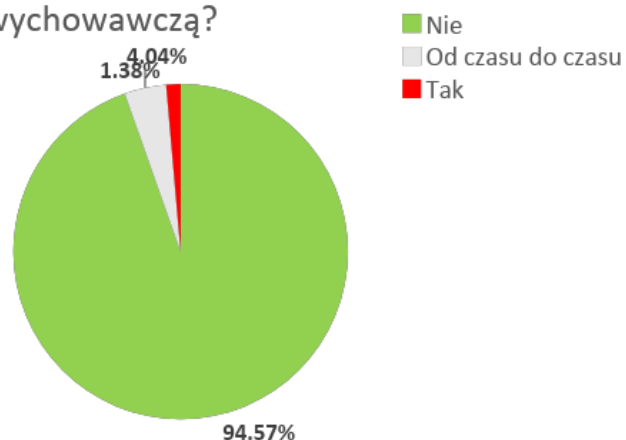
Okazało się, że 83% badanych nie uważa, aby surowe wychowywanie dzieci pomogło im w ich późniejszym życiu. Pozostałe 17% jest odmiennego zdania.

Wykres 14. Wpływ surowego traktowania dziecka na jego przyszłość. Diagnoza przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023r.

Okazuje się, że większość mieszkańców Gminy nie tylko nie uważa surowego traktowania jako odpowiednich metod wychowawczych, ale również jest przeciwna stosowaniu kar fizycznych. 95% ankietowanych uważa, że stosowanie kar fizycznych nie jest dobrą metodą wychowawczą, a 4% uważa, że jest to dobra metoda wychowawcza, jeśli jest stosowana od czasu do czasu. 1% ankietowanych wskazał, iż jest to dobra metoda wychowawcza.

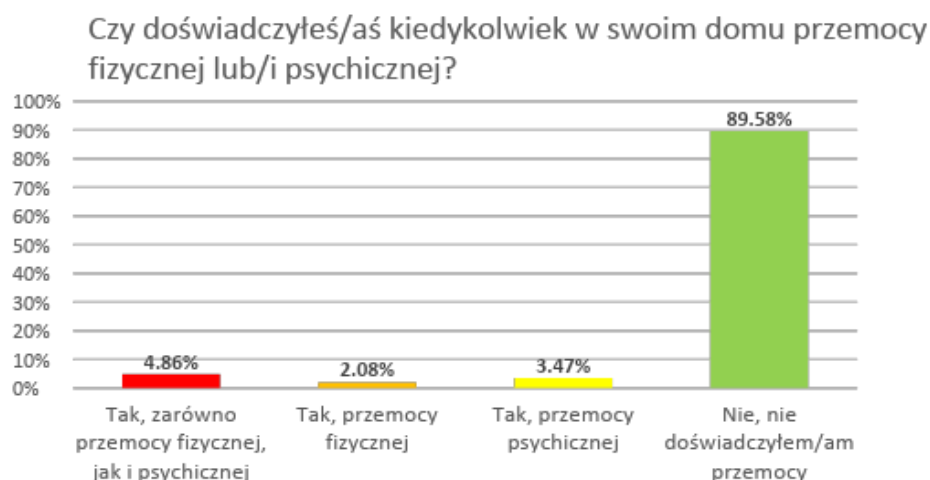
Czy, Pani/ Pana zdaniem stosowanie kar fizycznych jest dobrą metodą wychowawczą?

Wykres 15. Czy stosowanie kar fizycznych to dobra metoda wychowawcza. Diagnoza przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023r.

2.3.3. Zjawisko przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży

Zapytano uczniów szkół w Dolicach, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy fizycznej lub psychicznej w swoim domu. Wśród uczniów, co dziesiąty badany (10%) doświadczył kiedykolwiek przemocy psychicznej lub fizycznej w domu (lub tej i tej). Natomiast w badaniu z 2024 roku zapytano ogólnie o doznawanie kiedykolwiek przemocy (bez podziału na fizyczną lub psychiczną), odpowiedzi twierdzącej udzieliło nieco więcej, bo 12,90%, uczniów.

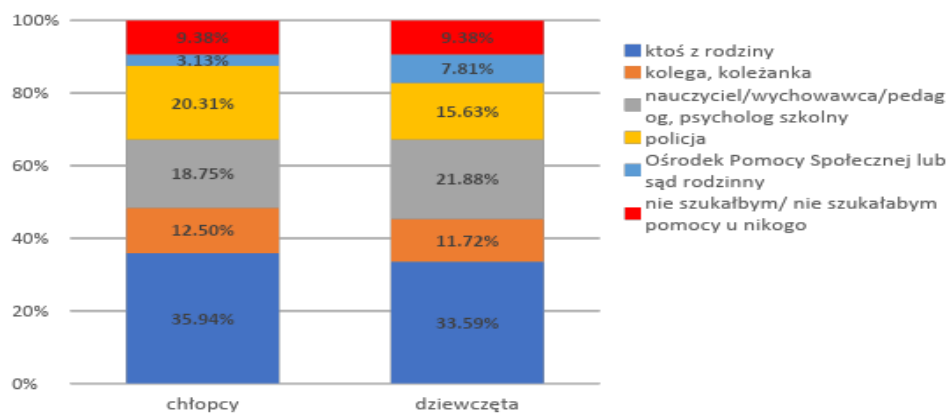
Wykres 16. Doświadczenie przemocy domowej. Diagnoza przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023r.

Wykres 17. Doświadczenie przemocy domowej. Badania z 2024 roku

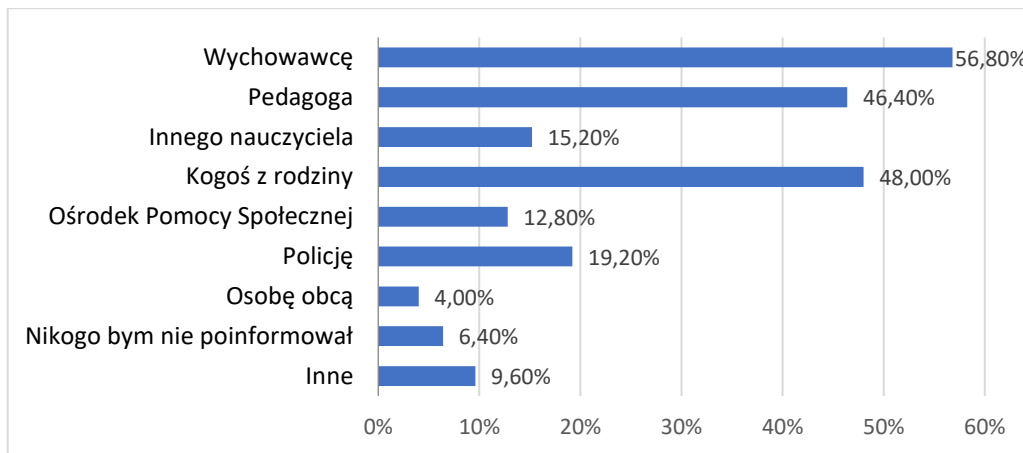
Zapytano uczniów, do kogo zwróciliby się o pomoc w razie przypadku doświadczenia przemocy w domu. Chłopcy najczęściej odpowiadali, iż do kogoś ze swojej rodziny (36%). Drugą najczęściej wskazywaną odpowiedzią była policja (20%). U dziewcząt także najczęściej pojawiła się odpowiedź rodzina (34%), a w drugiej kolejności nauczyciel lub wychowawca (22%). Co dziesiąta osoba nie szukałaby pomocy.

Do kogo byś się zwrócił/a, gdybyś doświadczył/a przemocy w domu?

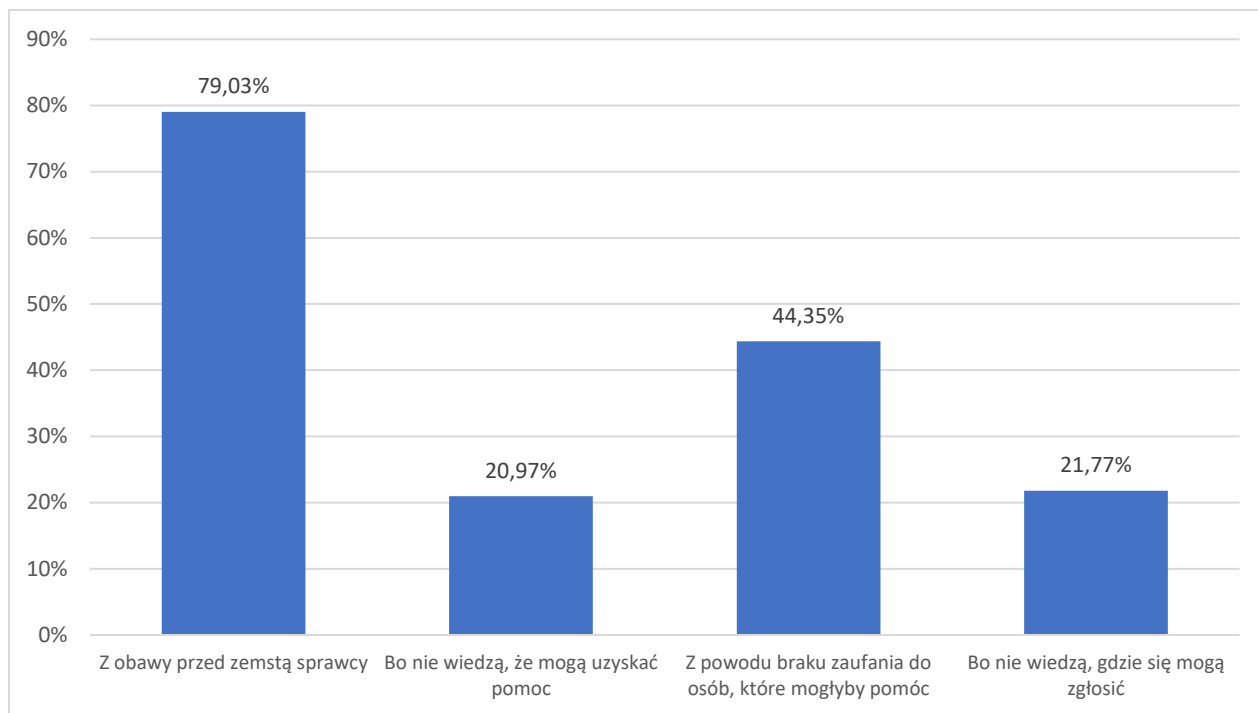
Wykres 18. Instytucja/osoba, do której zwróciliby się uczeń w przypadku doświadczenia przemocy w domu. Diagnoza przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023r

Odpowiedzi na to samo pytanie w badaniu z 2024 roku przedstawiono poniżej. Uczniowie mieli możliwość wybrania więcej niż jednej odpowiedzi. Najczęściej wskazywali na chęć zgłoszenia tej sprawy wychowawcy (56,80%), komuś z rodziny (48%) lub pedagogowi szkolnemu (46,40%).

Wykres 19. Instytucja/osoba, do której zwróciłby się uczeń w przypadku doświadczenia przemocy w domu – badania z 2024 roku

W badaniu przeprowadzonym w 2024 roku zapytano uczniów również o to, dlaczego – ich zdaniem – niektóre osoby mogą nie zgłaszać przypadków pomocy domowej. Najczęściej wskazywanym powodem braku zgłaszania przypadków przemocy domowej była obawa przed zemstą sprawcy (78%). Ponad 44% respondentów uważa, że osoby doświadczające przemocy mogą nie zgłaszać jej z powodu braku zaufania do potencjalnych osób udzielających pomocy. Natomiast 22% wskazało brak wiedzy, gdzie można się zgłosić, a 21% uznało, że problemem może być nieświadomość możliwości uzyskania pomocy. Uczniowie mogli zaznaczyć w tym pytaniu więcej niż jedną odpowiedź.

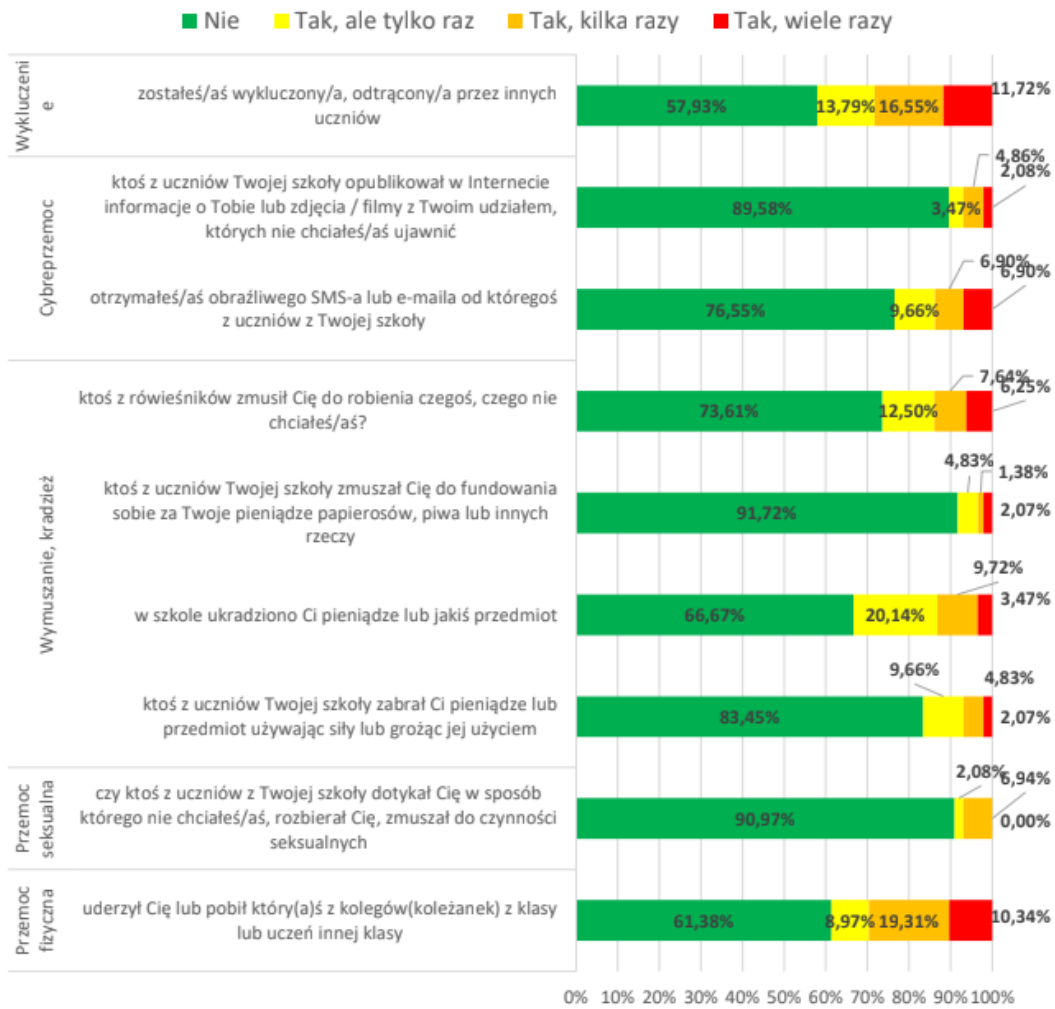

Wykres 20. Powody braku zgłaszania przemocy domowej – badania z 2024 roku

2.3.4. Zjawisko przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży

Uczniowie, jako najczęstszy rodzaj doświadczanej przez nich przemocy poza domem wskazywali na wykluczenie lub odtrącenie przez innych uczniów. Wydarzyło się to wiele razy co dziesiątemu uczniowi, a co szósty uczeń wskazuje na to, że doświadczył wykluczenia kilka razy w ciągu ostatniego roku. Co trzeci uczeń wskazał, że co najmniej raz został okradziony przez swoich rówieśników. Prawie 40% uczniów w roku minionym zostało uderzonych przez kogoś z klasy.

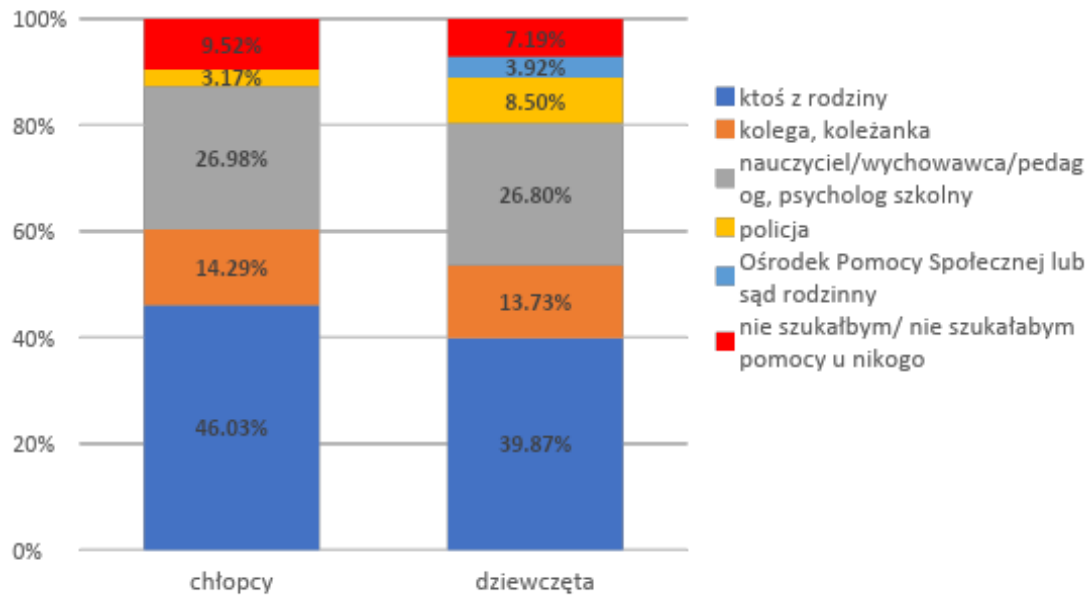
Czy Tobie osobiście zdarzyło się w ciągu ostatniego roku, że...

Wykres 21. Najczęściej występuje zdarzenia wskazane przez uczniów w ciągu ostatniego roku. Diagnoza przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023r.

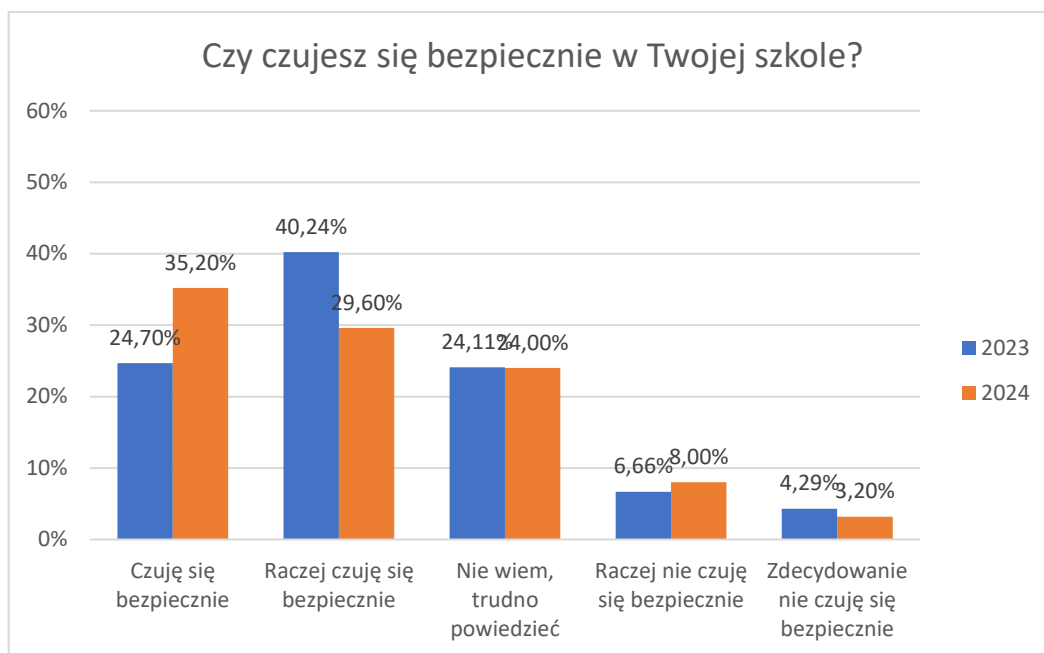
Zapytano uczniów, do kogo zwróciliby się w razie doświadczenia przemocy w szkole. Chłopcy najczęściej odpowiadali, iż do kogoś ze swojej rodziny (46%). Drugą najczęściej wskazywaną odpowiedzią był nauczyciel bądź wychowawca (27%). U dziewcząt najczęściej pojawiła się odpowiedź ktoś z rodziny (39%), a na kolejnym miejscu nauczyciel bądź wychowawca (26%).

Do kogo byś się zwrócił/a, gdybyś doświadczył/a przemocy w szkole?

Wykres 22. Instytucja/ osoba, do której zwróciłby się uczeń w przypadku doświadczenia przemocy w szkole.
Diagnoza przemocy domowej i szkolnej w Gminie Dolice 2023r.

Uczniów zapytano o to w jakim stopniu czują się bezpiecznie w swojej szkole. W 2024 roku 35,20% respondentów zadeklarowało, że czuje się bezpiecznie w szkole, co oznacza wzrost w porównaniu do 24,70% w 2023 roku. Odsetek osób, które „raczej czują się bezpiecznie”, zmniejszył się z 40,24% w 2023 roku do 29,60% w 2024 roku. Odpowiedź „nie wiem, trudno powiedzieć” utrzymała się na podobnym poziomie, wynosząc 24,00% w 2024 roku wobec 24,11% w 2023 roku. Jednocześnie liczba osób, które „raczej nie czują się bezpiecznie”, wzrosła z 6,66% w 2023 roku do 8,00% w 2024 roku. Odsetek tych, którzy „zdecydowanie nie czują się bezpiecznie”, zmniejszył się z 4,29% w 2023 roku do 3,20% w 2024 roku. Wyniki wskazują na niewielką poprawę w poczuciu bezpieczeństwa w szkole wśród respondentów.

Wykres 23. Poczucie bezpieczeństwa w szkole – porównanie – zestawienie Diagnozy 2023 z badaniami z 2024r.

2.3.5. Badanie pracowników ZI oraz GOPS

Pracownicy GOPS pracujący z osobami doznającymi przemocy oraz członkowie ZI zostali zapytani o różne zagadnienia związane z ich pracą. Poniżej zaprezentowano najważniejsze problemy, które te osoby zgłaszają, wnioski te pokrywają się w badaniach z roku 2023 i 2024.

Respondenci odpowiedzieli, że najczęściej doznającymi przemocy są kobiety po 30 r.ż., dzieci, a rzadziej młodzież oraz seniorzy (osoby po 60 r.ż.). Jest to zgodne z badaniami wśród mieszkańców, za wyjątkiem seniorów, w badaniu dorosłych mieszkańców Gminy w 2024 roku, nikt nie zaznaczył opcji mówiącej o tym, że to właśnie seniorzy są osobami doznającymi przemocy domowej. Najczęściej podawanymi przyczynami przemocy są używki (w tym przede wszystkim alkohol), a także brak umiejętności rozwiązywania konfliktów. Problemem pracy z osobami doznającymi przemocy najczęściej są:

- 1) niska motywacja do zmian,
- 2) brak zaufania do pracowników pomocy społecznej,
- 3) przyzwyczajenie i niezgłaszanie problemu,
- 4) obwinianie samych siebie, strach przed zemstą sprawcy.

Natomiast trudnością największą w pracy z osobami stosującymi przemoc jest także brak motywacji do zmian i brak chęci współpracy oraz brak przyznania się do winy. Również problemowe mogą być przekonania specjalistów na temat moralnej postawy osób stosujących przemoc (ocena etyczna), która ogranicza motywację do niesienia pomocy tym osobom.

2.4. Analiza SWOT

Przeanalizowane dane pochodzące z przeprowadzonych badań mogą posłużyć do lepszego zrozumienia kluczowych kwestii społecznych występujących na terenie Gminy Dolice, a co za tym idzie ukierunkowania działań prewencyjnych i profilaktycznych na istotne dla mieszkańców obszary. Poniżej przedstawiono analizę SWOT.

Mocne strony:

1. Sprawnie działający Zespół Interdyscyplinarny

- Zespół Interdyscyplinarny aktywnie działa na rzecz ochrony osób doświadczających przemocy, integrując różne instytucje, takie jak GOPS, szkoły, policja i inne jednostki

2. Prowadzenie przez pracowników socjalnych specjalistycznej pracy socjalnej

- Skuteczna praca z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą domową, zapewnienie wsparcia zgodnie z potrzebami.

3. Podejmowanie przez podmioty z obszaru przemocy domowej wspólnych działań edukacyjnych.

- Organizacja kampanii informacyjnych, szkoleń i innych działań edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.

4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Skuteczne wsparcie i działania mające na celu redukcję problemów alkoholowych, które często współwystępują z przemocą domową.

5. Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oferującego pomoc osobom doznającym przemocy domowej

- Pomoc zarówno dla osób doznających przemocy, jak i stosujących przemoc domową, w zakresie problemów uzależnień.

6. Profesjonalna i podnosząca kwalifikacje kadra działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Szkolenia dla pracowników socjalnych i członków zespołów interdyscyplinarnych, zwiększające ich kompetencje w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.

7. Realizacja działań edukacyjnych – profilaktycznych przez instytucje współpracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Organizacja warsztatów, prelekcji i programów edukacyjnych na temat przemocy domowej i sposobów radzenia sobie z nią.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami oferującymi pomoc specjalistyczną.

- Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami oferującymi pomoc specjalistyczną, które wspierają osoby dotknięte przemocą domową.

9. Dostępność programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej w placówkach oświatowych

- Przeprowadzenie warsztatów, przedstawień, kampanii i szkoleń, m.in. „Kolory depresji” czy „Spójrz inaczej na agresję”, które budują świadomość społeczną na temat przemocy.

Słabe strony

1. Niewystarczające wsparcie psychologiczne

- Brak wystarczających zasobów do zapewnienia odpowiedniego wsparcia psychologicznego dla osób dotkniętych przemocą domową, co może wpływać na ich zdolność do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.

2. Niska skuteczność leczenia uzależnień

- Tylko 22 osoby podjęły leczenie, mimo zaproszeń na 69 rozmów motywujących w 2023 roku.

3. Niewystarczający dostęp do mieszkań z zasobów Gminy, w tym socjalnych i komunalnych

- Brak nowych mieszkań socjalnych i ograniczone zasoby mieszkaniowe mogą być barierą w zapewnieniu bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy.

4. Zagrożenie wypaleniem zawodowym kadr działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

- Wysoki poziom stresu i obciążenia pracą może prowadzić do wypalenia zawodowego wśród pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, co wpływa na ich efektywność i zaangażowanie.

5. Niewystarczająca świadomość społeczna i funkcjonujące stereotypy na temat osób i rodzin z problemem przemocy

- Brak wystarczającej edukacji społecznej i obecność szkodliwych stereotypów utrudniają skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej i wsparcie dla osób doznających przemocy domowej.

Szanse

1. Wprowadzenie ujednoliconych regulacji prawnych i administracyjnych

- Możliwość ujednoczenia i usprawnienia procedur prawnych oraz administracyjnych, co zwiększy skuteczność działań przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Rosnąca świadomość społeczna wśród rodziców, dzieci i młodzieży na temat przemocy domowej

- Zwiększająca się świadomość społeczna na temat przemocy domowej może prowadzić do większego zaangażowania społeczności lokalnej oraz skuteczniejszego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

3. Interdyscyplinarność i współpraca między poszczególnymi podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Rozwijanie współpracy między różnymi instytucjami i organizacjami może prowadzić do bardziej skoordynowanych i efektywnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Systematyczność działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

- Kontynuacja i rozwijanie systematycznych działań edukacyjnych i profilaktycznych mogą znacząco przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej oraz wsparcia osób

doznających przemocy domowej oraz eliminowania zachowań agresywnych osób stosujących przemoc domową.

Zagrożenia

1. Zwiększająca biurokracja i formalizacja działań

- Nadmierna biurokracja i formalizacja mogą spowolnić procesy interwencyjne i obniżyć efektywność działań przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Brak systematycznej superwizji dla pracowników działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Brak regularnej superwizji może prowadzić do wypalenia zawodowego i obniżenia jakości świadczonej pomocy przez pracowników.

3. Rosnące zjawisko przemocy domowej

- Zwiększenie liczby przypadków przemocy domowej może przeciążyć istniejące zasoby i systemy wsparcia, co utrudni skuteczne działanie.

4. Dziedziczenie w środowisku rodzinnym złych nawyków zachowań

- Przenoszenie negatywnych wzorców zachowań z pokolenia na pokolenie utrudnia skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej.

5. Niski poziom motywacji osób stosujących przemoc domową do korzystania z oferowanych form wsparcia

- Brak chęci do zmiany i uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych ogranicza skuteczność działań interwencyjnych.

6. Stygmatyzacja osób doznających przemocy i sprawców

- Społeczny ostracyzm wobec osób doznających przemocy i sprawców może utrudniać skuteczne interwencje.

7. Długotrwałość procedur prawnych

- Przedłużające się procesy prawne mogą zniechęcać osoby doznające przemocy domowej do zgłaszania przypadków i utrudniać szybkie rozwiązanie problemów związanych z przemocą domową.

3. Założenia i cele Programu

Cel główny

Głównym celem Programu jest rozwijanie systemu interwencji i zwiększenie form wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc oraz systematyczne działania edukacyjne wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy i jej przeciwdziałania.

Realizacja celu Programu odbywać się będzie w czterech obszarach działania:

- 1) Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna,
- 2) Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej,
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Dolice, a w szczególności:

- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową oraz osoby i rodziny dotknięte przemocą domową,
- osoby stosujące przemoc domową,
- dzieci i młodzież szkolna oraz ich rodzice,
- przedstawiciele instytucji, podmiotów i służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

5. Realizatorzy Programu

Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Dolice, świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, w szczególności:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dolicach,

- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dolicach,
- 4) Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
- 5) Placówki oświaty funkcjonujące na terenie gminy Dolice,
- 6) Placówki kultury funkcjonujące na terenie gminy Dolice,
- 7) Podmioty lecznicze funkcjonujące na terenie gminy Dolice,
- 8) Organizacje pozarządowe.

6. Zadania realizatorów Programu

6.1. Zespół Interdyscyplinarny

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Rada Gminy Dolice uchwałą Nr LV/539/23 z dnia 31 sierpnia 2023 r. ustaliła warunki funkcjonowania oraz tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Dolice.

W gminie funkcjonuje jeden Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład, zgodnie z Zarządzeniem Nr 82/2023 Wójta Gminy Dolice z dnia 02 października 2023 r. wchodzi przedstawiciele:

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dolicach,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dolicach,
- 3) Szkoły Podstawowej w Dolicach,
- 4) Szkoły Podstawowej w Rzeplinie,
- 5) NZOZ Medycyny Szkolnej w Stargardzie,
- 6) Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie - Posterunku Policji w Dolicach,
- 7) Placówki Żandarmerii Wojskowej w Stargardzie,
- 8) Pełnomocnik Wójta Gminy Dolice ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

W skład Zespołu wchodzi również kuratorzy sądowi.

Zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów

wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, polegającego na uporczywym niestosowaniu się do obowiązków określonych w ustawie polegających na obowiązkowym uczestnictwie w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie ZI, nauczyciele oraz funkcjonariusze Policji biorą cyklicznie udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W ostatnim czasie odbyły się szkolenia:

- 1) Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany 2023

- 2) Nowe Zespoły Interdyscyplinarne, Zmiany w Ustawie o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej - Profilaktyka KIER.
- 3) Nowe Zespoły Interdyscyplinarne, Zmiany w Ustawie o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej - Profilaktyka KIER.
- 4) Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej - - bezpłatne, organizowane przez Urząd Marszałkowski w Szczecinie, szkolenie stacjonarne w Pyrzycach.
- 5) Nowa procedura zabezpieczenia sytuacji dziecka w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową – zmiany 2023 wskazówki praktyczne.
- 6) Warsztaty dla pracowników OPS w Dolicach na temat zjawiska przemocy domowej.
- 7) Zmiany w Ustawie o Przeciwdziałaniu przemocy domowej - Psychologos.
- 8) Nowe Zespoły Interdyscyplinarne – Zmiany w Ustawie o przeciwdziałaniu Przemocy domowej - Profilaktyka KIER.

Zespół Interdyscyplinarny w Dolicach w celu realizacji procedur NK powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy. Grupa może być poszerzona o innych przedstawicieli tj. jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym - pedagog szkolny, jeśli dziecko jest w przedszkolu - wychowawca przedszkolny, a także przedstawiciel komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w przypadku problemu uzależnienia w rodzinie, a jeśli zachodzi potrzeba – pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy, asystent rodziny lub inny specjalista.

Zadaniem grup diagnostyczno-pomocowych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Zadania/Podmiot	Zespół Interdyscyplinarny	Grupa diagnostyczno-pomocowa
Cel	Planowanie/realizowanie działań na poziomie strategicznym (w gminie)	Planowanie/realizowanie działań na poziomie wykonawczym w konkretnym przypadku

Skład	Osoby decyzyjne	Osoby pracujące w bezpośrednim kontakcie z rodzinami
Powołanie	Zarządzenie Wójta	Powołanie przez ZI lub Przewodniczącego
Dokumentacja	Z prac Zespołu	Dotycząca konkretnej rodziny, formularze NK, plan pomocy, wykorzystanie narzędzi diagnostycznych i pomocowych

6.2. Pomoc Społeczna

Celem działania pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Pomoc społeczna jest udzielana również w przypadku przemocy domowej. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu: ubóstwa, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich, bądź z niej wynikać.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni. Pracujący w środowisku, postrzegani przez lokalną społeczność jako osoby właściwe do udzielenia pomocy rodzinie, zazwyczaj posiadają informacje o dysfunkcjach w rodzinach. Wykonując obowiązki służbowe w środowisku, zwracają szczególną uwagę na zachowania wskazujące na możliwość występowania przemocy domowej. Wszczywanie procedury „Niebieskiej Karty” przez pracowników socjalnych może mieć również związek ze zwiększoną liczbą osób szukających rozwiązania sytuacji kryzysowej w rodzinie poprzez dialog, kontakt ze specjalistami z różnych grup zawodowych oraz uzyskaniem informacji o możliwej pomocy.

W każdej rodzinie, w której prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty, pracownik socjalny GOPS świadczy pracę socjalną w ramach grupy. Zakres pracy socjalnej ustalany jest indywidualnie, stosownie do sytuacji w danej rodzinie.

Zgodnie z § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

1. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową
2. udziela kompleksowych informacji o:
 - możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,
 - formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
3. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
4. zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

W 2023 r. Pracownicy socjalni wszczęli 11 procedur NK. W 2023 r. było jedno zgłoszenie o podejrzeniu stosowania przemocy domowej, po analizie przypadku grupa diagnostyczno – pomocowa odstąpiła od dalszych działań.

6.3. Ochrona zdrowia

Głównym zadaniem jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc osobom doznającym przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- 1) umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- 2) poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy;
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły fizycznej;
- 4) powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego.

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy domowej.

6.4. Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące osoby doznające przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- 1) udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy;
- 2) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, doznaje przemocy domowej;
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy

domowej, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;

- 4) przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową;
- 7) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”;
- 8) dokonuje niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 9) informuje, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Funkcjonariusz policji jest również członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno-pomocowej.

6.5. Placówki oświatowe

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia doznaje przemocy domowej lub jest ofiarą przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności;
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 3) udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 4) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób doznających przemocy domowej;
- 6) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

Przedstawiciel oświaty uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy domowej oraz powiadomienia Policji lub Prokuratury.

6.6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy. W szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o konieczności udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 5) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

Występowanie przemocy domowej bardzo często związane jest z nadużywaniem alkoholu co przyczynia się do pojawiania czy wzrostu zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową. Osoby uzależnione korzystają z pomocy specjalistycznej terapeutów ds. uzależnień od alkoholu. Motywacja osób uzależnionych jest bardzo różna i nie zawsze wynika z chęci zmiany swojej sytuacji, często z chęci uniknięcia konsekwencji prawnych, które towarzyszą tym osobom. Problem alkoholowy dotyczy również osób doznających przemocy domowej, które z uwagi na doświadczenie przemocy, niewystarczające umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych spożywają alkohol. W celu udzielenia wsparcia w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciele służb w ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dolicach kierują zaproszenia na rozmowy motywujące.

	2021	2022	2023
Liczba osób zaproszonych na rozmowę motywującą do GKRPA, w związku z prowadzoną procedurą Niebieskiej Karty	15	24	69
Liczba osób, które podjęły leczenie uzależnienia	2	2	22

Źródło: GKRPA w Dolicach

W 2023r. przedstawiciele GKRPA zostali powołani do 37 grup roboczych w ramach prowadzonych procedur Niebieskiej Karty gdzie skutkiem procedury był alkohol.

7. Monitorowanie realizacji Programu i sprawozdawczość

Za monitoring Programu będzie odpowiadał Zespół Interdyscyplinarny w Dolicach w oparciu o corocznie przygotowywaną sprawozdawczość. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Sprawozdanie z realizacji w danym roku kalendarzowym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dolice na lata 2025-2028, przedkładane będzie Radzie Gminy Dolice w terminie do dnia 31 marca następnego roku.

8. Finansowanie Programu

Realizacja poszczególnych działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dolice na lata 2025-2028 uzależniona będzie od możliwości finansowych Gminy Dolice. Działania będą realizowane w ramach środków własnych Gminy, środków z dotacji budżetu państwa na finansowe wspieranie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (art. 8 pkt 7 lit. a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej), ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przy partnerskim udziale organizacji pozarządowych, instytucji i podmiotów zewnętrznych.

9. Zadania realizowane w ramach Programu na lata 2025 - 2028

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
	Kierunki działań.	Cel 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna			
1	Poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej.	1) Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Dolice	Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki, Zespół Interdyscyplinarny	2027r.	1) Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.
2	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Dolice	1) Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc; 2) Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na terenie gminy Dolice w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat	Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	2025-2028	1) liczba kampanii informacyjnych, 2) liczba parafii współpracujących z Gminą Dolice 3) liczba zrealizowanych działań, 4) liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
		<p>zjawiska przemocy domowej do programów nauk przedmażeńskich</p> <p>3) Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe</p>			
3	<p>Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.</p>	<p>1) Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.</p>	<p>Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Szkoły, Organizacje pozarządowe, Policja, Placówki kultury</p>	<p>2025-2028</p>	<p>1) Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; 2) Liczba osób, którym udzielono porady; 3) Liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej.</p>
4	<p>Realizacja programów</p>	<p>1) Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy</p>	<p>Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki, GOPS,</p>	<p>2025-2028</p>	<p>Liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy</p>

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
	przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	szkoły, organizacje pozarządowe, Policja Placówki kultury		domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.
Kierunki działań	Cel 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej				
1	Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych; 2) Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych; 3) Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową oraz rozwijanie i wzmacnianie działalności między instytucjami w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej. 	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS	2025-2028	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba Zespołów Interdyscyplinarnych, 2) Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego; 3) Liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych; 4) Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych; 5) Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie; 6) Liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej oraz innych placówek specjalistycznych;

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
					7) Liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
2	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	<p>1) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej;</p> <p>2) Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.</p>	Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, Policja		<p>1) Liczba opracowanych materiałów informacyjnych;</p> <p>2) Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych oraz grupowych.</p>
3	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom	1) Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki,		1) Liczba wszczętych w danym roku i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty”;

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
doznającym przemocy domowej.		Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, szkoły, Policja		2) Liczba kontynuowanych w danym roku i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy; 3) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta A”, dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”; 4) Liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym ze względu na problem przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, wykorzystywania seksualnego oraz cyberprzemocy; 5) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”;
	2) Realizowanie pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego,			6) Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa specjalistycznego; 7) Liczba osób uczestniczących w terapii, grupach wsparcia;

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
		pedagogicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego;			
		3) Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne;			8) Liczba punktów konsultacyjnych; 9) Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w punktach konsultacyjnych;
		4) Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej;			10) Liczba innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, liczba osób, które skorzystały z pomocy;
		5) Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej;			11) Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej;
		6) Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;	GOPS, Policja		12) Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia;

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
		7) Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych.	GOPS		13) Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej; 14) Liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej.
4	Monitorowanie działań pomocowych.	1) Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny GOPS	2025-2028	1) Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej; 2) Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań; 3) Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”; 4) Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
Kierunki działań	Cel 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową				
1	<p>Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji</p>	<p>1) Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny GOPS organizacje pozarządowe</p>	<p>2025-2028</p>	<p>1) Umieszczenie informatorów na stronach internetowych dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku liczba osób objętych poradnictwem.</p>

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
2	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.	1) Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja, GKRPA	2025 - 2028	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”; 2) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”; 3) Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; 4) Liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; 5) Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, umorzenia postępowania; 6) Liczba wydanych środków zapobiegawczych zgodnie z Ustawą o Policji.
3	Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS,	2025-2028	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba realizowanych programów; 2) Liczba deklaracji osób stosujących przemoc domową przekazanych do

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
	przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową.	edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	Policja,		Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, liczba wniosków skierowanych przez grupy diagnostyczno – pomocowe, Zespoły Interdyscyplinarne do uczestnictwa w programie; 3) Liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program; 4) Liczba osób stosujących przemoc domową, które skorzystały ze wsparcia specjalistycznego w punktach konsultacyjnych i informacyjno-konsultacyjnych.
	Kierunek działań Cel 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej				
1	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu	1) Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS,	2025-2028	1) Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych; 2) Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

	Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
	przeciwdziałania przemocy domowej. Działania cykliczne.	zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.			
2	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania cykliczne.	1) Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS,	2025-2028	1) Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego; 2) Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych oraz liczba osób uczestniczących w spotkaniach.